



Indicatiestelling 'nieuwe stijl'

29 september 2011

'Geen indicatiebesluit nodig voor 80-plussers' kopte de digitale Zorgvisie nieuwsbrief van 12 september. Eindelijk, vereenvoudiging van de indicatiestelling. Maar wordt het nu werkelijk efficiënt?

De kop deed me denken aan een vraag die het toenmalige gemeenteraadslid, nu wethouder van Amsterdam, Eric van der Burg, zeker tien jaar geleden stelde. De gemeente Amsterdam had een hele procedure opgetuigd rond rolstoelen, scootmobielen en de toekenning van voor ouderen geschikte woningen. 'Waarom zo'n heel bureaucratisch en kostenopdrijvend circus voor die ene tachtigplusser die de marathon nog kan lopen?', vroeg Van der Burg zich af.

Jarenlang beleid

Met de nota's *Vereenvoudiging van de indicatiestelling* van 2007 en *Zeker van zorg, nu en straks* van 2008, zette de vorige staatssecretaris Jet Bussemaker een beleid in dat de indicatiestelling eenvoudiger zou maken en dichter bij de cliënt zou brengen. Er werden proefprojecten gestart met detachering van CIZ-medewerkers. En het CIZ zette in de strijd tegen de administratieve lastendruk een aantal middelen in, zoals door de zorgaanbieders te gebruiken aanmeldfunctionaliteiten en standaardindicatieprotocollen. Het heeft niet mogen baten, het CIZ blijft - al dan niet terecht - het uithangbord van ongewenste bureaucratie.

Drie vereenvoudigingen

Nu schrijft de huidige staatssecretaris Marlies Veldhuijzen van Zanten in haar zojuist verschenen beleidsagenda wederom over vereenvoudiging en vermindering van verantwoordingslasten. Maar liefst zeven zinnen wijdt zij aan de vereenvoudiging van de indicatiestelling, die drie zaken betreft:

1. 'Sinds april dit jaar is de indicatie voor mensen met een stabiele zorgvraag niet vijf maar vijftien jaar geldig.' Dit roept meteen de vraag op waarom vijftien jaar? Waarom deze indicatie niet voor onbepaalde tijd afgegeven. Het dunkt me dat het hier gaat om mensen die altijd van zorg afhankelijk zullen zijn. En wijzigingen op de indicatie moet je altijd, tussentijds kunnen aanvragen, welke periode je ook kiest.
2. 'Ook hebben sinds deze datum zintuiglijk gehandicapten geen indicatie meer nodig voor behandeling.' Een voorbeeld van jaren geleden schiet door mijn hoofd. Ik nam een beleidsmedewerker met een aangeboren visuele handicap in dienst. In zijn vorige job bij een provincie had hij een op zijn gezichtsvermogen aangepaste computer. Wat leek handiger dan deze computer, inclusief de bijbehorende programma's, over te nemen? Maar nee, dat kon niet. Mijn medewerker moest zich een ochtend vrij maken om gekeurd te worden voor een computer bij ons op kantoor geregeld kon worden. Eén blik in zijn dossier of een telefoontje naar zijn arts zou hebben volstaan. Ben benieuwd of in deze praktijk ook verandering is gekomen.
3. 'Vanaf 1 oktober 2011 kunnen zorgaanbieders voor mensen boven de tachtig jaar die voor verblijf in aanmerking komen, volstaan met een melding bij het CIZ.' Einde passage. *Zorgvisie* voegt in haar digitale nieuwsbrief hieraan toe 'Het CIZ stelt nog wel formeel het indicatiebesluit vast.' En dat zou precies het addertje, nee de adder onder het gras zijn, zoals ook Tina in haar reactie onder het *Zorgvisie*-bericht bondig verwoordde 'Wie bepaalt de zzp-klasse?'

Niet de oplossing

Wat nu in de VWS-agenda staat, lijkt mij dan een lege huls en niet de oplossing voor de ervaren bureaucratie. Sterker nog, het biedt ook geen oplossing voor de professionals in het veld. Zij blijven in de situatie van 'Ik stond

erbij en ik keek ernaar' als de mensen van het CIZ (thans 1900 medewerkers) via het officiële indicatiebesluit het zzp blijven bepalen voor de cliënten.

Geregistreerd indicatiesteller

Ik pleit ervoor van indicatiestelling een professie te maken. Na een met goed gevolg afgelegde extra opleiding en met een verplicht programma van voortdurende bijscholing kunnen individuele zorgprofessionals zich laten registreren als indicatiesteller. Dit beroep kunnen zij dan naast en gelijktijdig met hun functie als verpleegkundige of ziekenverzorgende (en andere beroepsbeoefenaren zoals huisartsen hoeft je niet uit te sluiten) uitoefenen. Vergelijk het met een accountant of een notaris, die ook binnen wet- en regelgeving handelingen verrichten en bevoegdheden hebben. Ook aan de status van indicatiesteller kun je uitdrukking geven door een functionele, officiële afkorting achter de naam, bijvoorbeeld Marja de Koning g.i. (geregistreerd indicatiesteller). Voor het stellen van indicaties kan ruimte in het dienstverband worden gemaakt, maar het kan even goed ernaast worden gedaan. Afhankelijk van de constructie krijgt de indicatiesteller zelf of zijn of haar werkgever een financiële vergoeding.

Rol CIZ

Voor het CIZ blijven nog genoeg taken over, zoals de steekproefsgewijze controle op de uitvoering van de indicaties, de erkenning van de opleidingen en de inhoud van de bijscholingsprogramma's, de verantwoordelijkheid voor het examineren, het bijhouden van het register van indicatiestellers en de wijze van terugkoppeling van de afgegeven indicaties, als kenniscentrum voor complexe indicaties, klachten en bezwaar, beleid- en sturingsinformatie.

Carrièreperspectief en opleidingsuitdaging

Volgens mij biedt dit model carrièreperspectief en een opleidingsuitdaging voor de beroepsbeoefenaren. De indicatiesteller op de werkvloer is veel meer in staat om samen met de cliënt, naast en met inachtneming van de formele indicatie-eisen en -grenzen, een passend zorg-leefplan op te stellen. Voor de burger biedt het een vertrouwde omgeving en ingang om zijn zorgvraag te bespreken. Voor het CIZ biedt het de mogelijkheid uit het verdomhoekje en het defensief te komen en hét gezaghebbende Nederlandse indicatie-instituut te worden.

En voor VWS? In ieder geval wordt een bureaucratische laag ertussenuit gesneden. Dat moet financieel het een en ander opleveren. En de CIZ-medewerkers? Die zijn hard nodig op de werkvloer in de zorg. Hebben we meteen een deel van de benodigde 12.000 extra handen aan het bed.

Hetti Willemse, adviseur bij [Publicarea](#) en initiatiefnemer van het platform [zorgvisite.nl](#)

Lees meer

[Weblog Hetti Willemse](#)